

MINISTERSTWO FINANSÓW
Departament
Administracji Podatkowej
AP5/0680/270/ZAX/10/BMI9-8307

Warszawa, dnia 30 czerwca 2010 r.

~~Pan~~
~~Tadeusz Zych~~
~~Prezes SanTa-EKO spółka jawna~~
~~adres do korespondencji:~~
~~ul. Dominikańska 29~~
~~39-400 Tarnobrzeg~~

Szanowny Panie Prezisie,

W związku z otrzymanym przy piśmie Ministra Gospodarki z dnia 23 czerwca 2010 r., Nr DIW-VI-073-91-2/10 wystąpieniem sygnatariuszy wniosku z dnia 7 czerwca 2010 r., tj. podmiotów gospodarczych z terenu prawobrzeżnego Sandomierza, które uciępiaty na skutek klęski powodzi, z prośbą o pilne udzielenie pomocy oraz szeregiem postulatów dotyczących podjęcia działań mających na celu ułatwienie funkcjonowania przedsiębiorców w zaistniałej sytuacji, Ministerstwo Finansów, w zakresie swojej właściwości, uprzejmie informuje, iż zwróciło się do dyrektorów izb skarbowych oraz za ich pośrednictwem do naczelników urzędów skarbowych z prośbą o szczególne podejście do osób poszkodowanych na skutek powodzi w maju i czerwcu 2010 r., z uwzględnieniem ich wyjątkowo trudnej sytuacji.

Jednocześnie Ministerstwo Finansów uprzejmie informuje, iż na szczególną uwagę zasługuje fakt, że w dniu 24 czerwca 2010 r. w Sejmie uchwalona została ustawa o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi z maja i czerwca 2010 r. (ustawa została przekazana do Senatu dnia 25 czerwca 2010 r.). Przepisy tej ustawy przewidują m.in.: zwolnienia i ulgi w podatku dochodowym, zwolnienie od podatku od spadków i darowizn, zwolnienie od opłaty skarbowej, na zasadach określonych w tej ustawie.

Niezależnie od powyższego Ministerstwo Finansów uprzejmie wyjaśnia, iż instrumentem wsparcia dla podatników, którzy znaleźli się w przejściowych trudnościach finansowych, są ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych przewidziane w ustawie – Ordynacja podatkowa. Na mocy art. 67a § 1 tej ustawy organ podatkowy, na wniosek podatnika, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może:

- 1) **odroczyć termin płatności podatku lub rozłożyć zapłatę podatku na raty,**
- 2) **odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji, o której mowa w art. 53a,**
- 3) **umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prologacyjną.**

Umorzenie zaległości podatkowej powoduje również umorzenie odsetek za zwłokę w całości lub w takiej części, w jakiej została umorzona zaległość podatkowa (art. 67a § 2 ustawy – Ordynacja podatkowa).

Ocena, czy w danej sprawie zachodzą okoliczności, które mogą być uznane za stanowiące o „ważnym interesie podatnika” lub „interesie publicznym” należy do organu podatkowego, dokonującego rozstrzygnięcia w tej sprawie. W orzecznictwie sądownoadministracyjnym ukształtował się pogląd, iż „ważny interes podatnika” występuje w sytuacjach, w których niemożność uregulowania zaległości podatkowych jest spowodowana przypadkami losowymi, takimi jak np. klęski żywiołowe powodujące utratę majątku (m. in. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 17 lutego 2010 r. sygn. akt I SA/Kr 1725/09, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 13 stycznia 2010 r. sygn. akt I SA/Łd 787/09).

W kontekście powyższego należy uznać, że rozwiązania w zakresie udzielania ulg w spłacie podatków przewidziane w ustawie – Ordynacja podatkowa są ukierunkowane na uwzględnienie indywidualnej sytuacji podatnika i zapewnienie mu realnej możliwości wywiązania się z ciążących na nim zobowiązań m. in. w przypadku zaistnienia zdarzeń losowych, np. klęsk żywiołowych.

Organ podatkowy może udzielać na podstawie art. 67a ustawy – Ordynacja podatkowa ulg w spłacie zobowiązań podatkowych podatnikom prowadzącym działalność gospodarczą, jeżeli oprócz przesłanek ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego zostaną spełnione warunki wymienione w art. 67b Ordynacji podatkowej, a mianowicie:

- 1) ulgi te nie stanowią pomocy publicznej,
- 2) ulgi te stanowią pomoc *de minimis* w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa wspólnotowego dotyczących pomocy w ramach zasady *de minimis*,
- 3) ulgi stanowią pomoc publiczną udzieloną na cele wymienione enumeratywnie w art. 67b § 1 pkt 3 Ordynacji podatkowej, m. in. w celu naprawienia szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia.

Udzielenie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych podatnikom będącym przedsiębiorcami odbywa się nie tylko z uwzględnieniem postanowień ustawy – Ordynacja podatkowa, ale także przy zachowaniu procedur określonych w przepisach obowiązującego na terytorium Polski prawodawstwa Wspólnoty Europejskiej oraz polskich unormowań.

Z kolei zgodnie z art. 48 § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa organ podatkowy, na wniosek podatnika, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym może odraczać terminy przewidziane w przepisach prawa podatkowego, z wyjątkiem terminów określonych w art. 68-71, art. 77 § 1-3, art. 79 § 2, art. 80 § 1, art. 87 § 3 i 4, art. 88 § 1 i art. 118.

Powyższy przepis stosuje się odpowiednio do terminów dotyczących płatników lub inkasentów (art. 48 § 2 Ordynacji podatkowej). Instytucja odroczenia terminów przewidzianych w przepisach prawa podatkowego dotyczy w istocie terminów normujących podatkowoprawne obowiązki o charakterze materialno-technicznym i stanowi instrument prawny pozwalający na przesunięcie np. terminu złożenia deklaracji czy zeznania podatkowego.

Odnosnie możliwości wprowadzania nadzwyczajnych ulg i zwolnień w podatku od towarów i usług, których celem byłoby wsparcie działań mających na celu usuwanie skutków powodzi i pomoc powodzianom, należy podkreślić, że konstrukcja całego systemu podatku od wartości dodanej w krajach członkowskich UE podlega ścisłej harmonizacji. Z tych względów również polskie przepisy dotyczące podatku od towarów i usług muszą być zgodne z przepisami wspólnotowymi, w szczególności z przepisami dyrektywy 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej. Powyższa dyrektywa uniemożliwia państwom członkowskim UE dowolne kształtowanie wysokości stawek podatkowych i zwolnień od tego podatku.

W związku jednak z bardzo trudną sytuacją zaistniałą w wyniku powodzi, która miała miejsce w maju i czerwcu br., wprowadzone zostało zwolnienie od podatku od towarów i usług dla nieodpłatnych dostaw materiałów budowlanych na rzecz poszkodowanych w wyniku powodzi (rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 8 czerwca 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług – Dz.U. Nr 100, poz. 638). Zwolnienie ma zastosowanie w przypadku darowizn tych materiałów na rzecz osób fizycznych (wykorzystywanych dla usuwania skutków powodzi związanych z nieruchomościami, które nie są wykorzystywane dla celów działalności gospodarczej z wyjątkiem działalności rolniczej) oraz podmiotów, które poniosły szkodę w obiektach, w których prowadzą działalność edukacyjną, ochrony zdrowia, kulturalną, w zakresie opieki społecznej, opieki nad dziećmi, młodzieżą, czy zbiorowego zakwaterowania uczniów lub studentów. Wprowadzone zwolnienie jako nie wpisujące się w funkcjonowanie systemu tego podatku ma czasowy charakter (będzie obowiązywało do dnia 30 września br.).

Ponadto w dniu 2 czerwca 2010 r. zostało podpisane rozporządzenie Ministra Finansów zmieniające rozporządzenie w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług, w którym wprowadza się zwolnienie od podatku od towarów i usług dla tzw. usług telekomunikacyjnych o podwyższonej opłacie, o których mowa w ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800, z późn. zm.), świadczonych w celu zebrania środków pieniężnych w trakcie zbiórki publicznej organizowanej przez organizację pożytku publicznego. Rozporządzenie zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw z dnia 4 czerwca br. Nr 96, poz. 623 i wejdzie w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia (termin ten jest niezbędny, aby operatorzy telekomunikacyjni mogli dostosować prowadzoną działalność w zakresie rozliczania i inkasa należności do wymogów umożliwiających stosowanie zwolnienia). Rozwiązanie wprowadzane ww. rozporządzeniem umożliwi, na warunkach w nim przewidzianych, bezpośredni transfer od operatora telekomunikacyjnego do organizacji pożytku publicznego tej części środków pieniężnych, która wynika z zastosowania zwolnienia z VAT do usług o podwyższonej opłacie, a która obecnie rozliczana jest z budżetem państwa. Po wejściu w życie rozporządzenia zwolnienie będzie mogło mieć zastosowanie również do usług świadczonych w związku ze zbiórkami publicznymi, których celem jest pozyskanie środków na pomoc powodzianom.

W związku z tym, że już obecnie przeprowadzanych jest wiele zbiórek publicznych w formie wysyłania sms-ów, których celem jest pomoc powodzianom, a zwolnienie wynikające z ww. rozporządzenia nie mogłoby mieć do nich zastosowania, Minister Finansów w dniu 26 maja br. zadeklarował, że środki odpowiadające kwocie podatku od towarów i usług pobranego od tzw. sms-ów charytatywnych wysyłanych na rzecz pomocy powodzianom zostaną przekazane na cele związane z usuwaniem lub łagodzeniem skutków powodzi (vide komunikat zamieszczony w tym dniu na stronie internetowej Ministerstwa Finansów www.mf.gov.pl).

W tym celu organizacje pozarządowe, które chcą gromadzić środki pieniężne przesyłane za pośrednictwem operatorów telekomunikacyjnych przez abonentów wysyłających tzw. sms-y charytatywne muszą uzyskać pozwolenie MSWiA na przeprowadzenie zbiórki publicznej. Następnie, w celu skorzystania z ww. rozwiązania, w terminie do 31 lipca 2010 r. powinny przekazać do Ministerstwa Finansów informację o wysokości zgromadzonych i przekazanych przez operatorów środków oraz o wysokości pobranego przez operatorów telekomunikacyjnych VAT od przesłanych sms-ów. Wówczas Minister Finansów przekaze środki w wysokości odpowiadającej pobranemu VAT na cele związane z usuwaniem lub łagodzeniem skutków powodzi, które będą ustalone w porozumieniu z tymi organizacjami.

Jednocześnie wskazać należy, że w kwestii rozwiązania poszczególnych problemów w zakresie wywiązywania się z obowiązków podatkowych, poszkodowani przedsiębiorcy powinni wystąpić do właściwych dla swoich rozliczeń organów podatkowych, które każdy przypadek będą rozpatrywały odrębnie z uwzględnieniem indywidualnego stanu faktycznego zaistniałego w danej sprawie. Podatnicy powinni również niezwłocznie powiadomić organ podatkowy o utracie wskutek powodzi dokumentacji podatkowej. Podkreślenia wymaga, że mogą oni uzyskać kopie dokumentów przydatnych do odtworzenia dokumentacji za okres objęty klęską żywiołową, znajdujących się w posiadaniu organów podatkowych np. protokołów z czynności sprawdzających, kontroli podatkowej, deklaracji i zeznań podatkowych, bezpośrednio we właściwych organach podatkowych.

z wyrazami szacunku

Kierujący Pracami Departamentu
Administracji Podatkowej

Maciej Młodzikowski

Do wiadomości:

- 1) Ministerstwo Gospodarki w związku z pismem z dnia 23 czerwca 2010 r., Nr DIW-VI-073-91-2/10,
- 2) Biuro Ministra w gmachu.